

Summa

ACTORVM FACVLTATIS THEOLOGIÆ

PARISIENSIS contra Librum in-
scriptum,

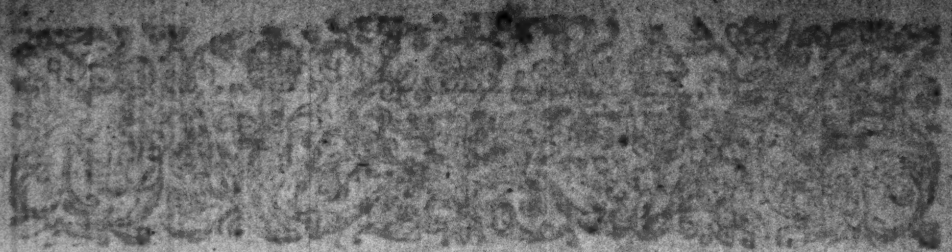
CONTROVERSIA ANGLICANA DE

Potestate Regis &
Pontificis
&c.

K. Académies — Paris Faculté de Théologie

Auctore MARTINO BECANO
Societatis IESV.

LONDINI,
Excudebat BONHAM NORTON,
Serenissimæ Regiæ Maiestatis in
Latinis Græcis, & Hebraicis
Typographus.
Anno CIↃ IↃ. XIII.

Summa

ACTORVM FACVLTATIS THEOLOGIÆ

PARISIENSIS contra Librum inscriptum,

CONTROVERSIA ANGLICANA DE

Potestate Regis & Pontificis &c.

Auctore MARTINO BECANO Societatis IESV.

LONDINI,
Excudebat BONHAM NORTON,
Serenissimæ Regiæ Maiestatis in
Latinis, Græcis, & Hebraicis
Typographus.
ANNO cIↄ.Iↄ. XIII.

S. AVGVSTINVS
super Ioh. ait;

PEr iura Regum possessiones habentur. Si vero dixeris, quid mihi & Regi? Noli iam dicere possessiones tuas, quia ad ipsa iura, quibus possessiones possidentur, renuntiasti. nam secundum ius Imperatorum possides terrena, tolle Impratorum iura, quis audet dicere, mea est illa villa, aut meus est iste seruus, aut mea est ista domus?

S. BERNARDVS AD
Eugenium Pontificem;

APostolis interdicitur dominatio, indicitur ministratio. Nec illud tibi dare quod non habuit, Petrus potuit, argentum, inquit, non est mihi; quod habuit, hoc dedit, scilicet sollicitudinem super Ecclesias, non dominationem. Disce ministerium tibi impositum, non dominium datum, disce saccula tibi opus esse, non sceptro. Non monstrabitur vbi aliquando quispiam Apostolorum, sederit iudex hominum, aut diuersorum terminorum, aut distributor terrarum, stetisse lego Apostolos iudicandos sedisse iudicantes non lego.

D. IOH. CHRYSOSTOMVS,
Hom. 21.

PRincipes mundi ideo constituuntur, vt dominentur minoribus; Principes Ecclesiæ fiunt; vt seruiant minoribus.

CONCILIVM PARISIENSE
sub Ludouico pio an. 829.

OPortet vt omnes subiecti fideliter & vtiliter atque obedienter pareant potestati Regali; quoniam qui potestati à Deo resistit ordinatæ, Dei vtique ordinationi, iuxta Apostoli documentum, resistit, quapropter necesse est vt vnusquisque fidelis tantæ Potestati ad salutem propriam & honorem Regni, secundum Dei voluntatem, vtpote membrum capiti opem congruam ferat, plusque in illo generalem profectum & vtilitatem, atque honorem Regni, quam lucra quærat mundi, quatenus his saluberimis opitulationibus sibi inuicem suffragantes æterno regno pariter mereantur perfruere fœlices.

IOH. MAIOR.
dist. 24. qu. 3.

MAximus Pontifex nullum titulum habet super regnum Francorum vel Hispaniarum in temporalibus; ergo non sunt ei subiecta in temporalibus. Antecedens pates. Nam quæro quem titulum; Si dicas, succedit Christo, & Christus est dominus omnium. Contra probare non potes, quod Christus secundum humanitatem est dominus omnium, cum dixerit Pilato; Regnum meum non est de hoc mundo.

B. P. DAMIANVS S. R. E. CARDIN.
Old. Firm. Ep. inquit,

SI pro Fide, qua vniuersalis viuit Ecclesia, nusquam ferrea corripi arma conceditur; quomodo pro terre-

nis ac transitoriis Ecclesiæ facultatibus loricata acies in gladios debacchantur? Porro, sancti viri cum prævalent, hæreticos idolorumque cultores nequaquam periment, sed potius ab eis pro fide Catholica perimi non refugiunt?

GOFFRIDVS AB. VINDOC. S. PRISCÆ CARD. in op. II. ad Petrum Leonis S. R. E. Card. & in op. vi ad Calixtum Papam, ait;

SVnt quidam qui Romanæ Ecclesiæ omnia licere putant, quicumque sic sapit, desipit. Nam Romanæ Ecclesiæ post Petrum minime licet, quod Petro non licuit. Petro quæ liganda erant ligandi, & quæ soluenda soluendi, est à Christo data potestas, non quæ liganda soluendi, vel quæ soluenda ligandi concessa facultas. Petrus etiam, si aliquando aliter egit, Paulus licet in conuersione nouitius, ei in faciem resistere minime timuit. Petrus vero, sui iunioris increpationem, libenter suscipiens, quod plus isto fecerat, diligenter correxit. Si quis aliter in Ecclesia facit, rationi simul & veritati contradicit, nec solum lucernam ardentem non habet, verum etiam aliorum ardentes extinguit. Et ideo non recte dicitur Christi Vicarius, sed dux est cæcorum ipse cæcus.

DECRETVM CVRIÆ 19. Iulij 1595.

EXaminatæ sunt in Curia (postquam convenerant Magna Camera & Tournella) Positiones excusæ, & propositæ à fratre florentino Iacobo, præsbytero Religioso, ordinis P. Augustini, Baccalaureo Theologiæ, quas publicè defendere & sustinere decreverat decimo die Maij, proximè præterito, in disputatione Magni Ordinarij in Sorbonna, sub magistro Thoma Blanzy, doctore Theologiæ, Collegij Calvi Principali, Quintus articulus sic habebat: *Huic porro sedi successor, in qua sedet etiam nunc Clemens huius nominis octauus, omnium Pontificum maximus & supremus: qui cum in terris vices Dei gerat, ab eodem esse spiritualia & temporalia non est ambigendum: spiritualem enim & temporalem in omnes habet potestatem; eiq; vniuersi Cardinales, Episcopi, & omnes omnis generis homines parere & obedire, & veluti membra capiti adhærere perpetuò tenentur*: Et nonus, *Domus Ecclesiastica cum duplicis gladij habeat potestatem, Temporalis vsum ad bonorum defensionem, & malorum exterminium Regibus & magistratibus concedit.* Postquam interrogatoria fuerant proposita (per Consiliariorum vnum, à dictâ curiâ ad id designatum) prædictis Iacobo & Blanzy, in carcere Palatij detentis, Postquam conclusiones fecerat Procurator generalis Regis, Auditis etiam & examinatis in dicta Curia, Iacobo & Blanzy, de prædictis positionibus: Audito porrò Syndico facultatis Theologię ob hanc causam citato, deniq; omnibus rebus ritè perpensis dicetur,

dicetur, Quod dicta Curia declaravit & declarat quintum & nonum articulos dictarum positionum esse falsos, scismaticos, Dei verbo, sanctis decretis, constitutionibus Canonicis, & Regni legibus contrarios, tendentes ad rebellionem & perturbationem pacis publicę. Condemnat dictum Iacobum, (quod eos composuerit, prælo commiserit & defendendas obtulerit in actu suo magni Ordinarij) vt ex carcere Palatij (Conciergerie) ducatur in aulam majorem Sorbonnę, in qua convenient Decanus, Syndicus, Doctores, Licenciati, Baccalaurei, ad sonitum campanę, (ibiq; aperto capite & flexis genibus, adstante dicto Blanzy, etiam capite nudato) dicat & declaret, Quod temerariè & indiscretè composuerit & publicaverit dictas positiones, vt disputarentur & à se defenderentur, in prædicto suo actu magni Ordinarij, & quod ipsum pœniteat, veniam postulando à Deo, à Rege, & à Iustitia. Hoc ita peracto, rumpentur & lacerabuntur prædictę positiones, & dicta curia inhibitiones & prohibitiones dat omnibus Baccalaureis, ne similes componant & proponant, vel alias quæ faciant contra potestatem Regis, & obedientiam ipsi ab omnibus suis subditis debitam, contra stabilimentum status Regalis, & priuilegia Ecclesiæ Gallicanæ, & Decano, Syndico, & Doctoribus facultatibus, ne eas admittant aut permittant, vt imprimantur vel disputentur, *sub pæna criminis lesæ Maiestatis*, & declarationis, quod indigni sint frui priuilegijs Theologiæ Facultati concessis à Regibus, Regis regnantis prædecessoribus, & ab ipso confirmatis. Mandat vt hoc præsens decretum scribatur in Registro dictæ Facultatis, & legatur quotannis, in primo conventu Sorbonnæ, per Bedellum dictæ Facultatis.

Et

Et præcipit Syndico, vt Curiam certiorem reddat de dicta lectura, intra trium dierum spatium, sub pœna inobedientiæ contra decretum. Porrò decreti hujus executio implebitur per vnum ex Præsidentibus & Consiliarijs quatuor dictæ Curiæ, in præsentia Procuratoris Generalis Regis, Actum in Parlamento 19 Iulij mercurij die. 1595.

INDEX.

tino

tino BECANO, Societatis IESV Theologo, &c. excerptum ex eiusdem Frogerij notis in librum de Ecclesiastica & Politica potestate, in num. 18.

INTERPELLATIO FACTA. P. Cotereau à Magistro Antonio Fayet, Pastore Ecclesiæ S. Pauli, vt ipsi daret Conclusionem die 2. Ian. 1613. factam.

DIE datæ præsentium, nobilis & discretus vir Magister Antonius Fayet Doctor Facultatis Theologiæ Parisiensis, Curio Ecclesiæ sancti Pauli, Parisijs sitæ, cum Notarijs Regijs subsignatis in Casteleto Parisiensi immatriculatis, se contulit in domum Facultatis, sitam Parisijs in vico nucum, ad personam Magistri Petri Cotereau Facultatis maioris apparitoris & scribæ, quemquidem Cotereau repertum in domo prædicta interpellauit dictus Fayet sibi in præsenti dare Conclusionem hodierna die factam in aula maiori Collegij Sorbonæ à Doctoribus qui interfuerunt comitijs Facultatis, qua Conclusione dictus Fayet cum alijs eiusdem Facultatis Doctoribus nominatus est vt Reginam Christianissimam, & Dominum Franciæ Cancellarium nomine Facultatis adiret; quo sibi commissum munus prout melius duxerit exequi. Qui quidem Cotereau respondit se paratum esse petitam conclusionem dare ea forma conceptam qua illi à Domino Decano Facultatis tradita est. Tum dictus Fayet replicauit se recepturum Conclusionem à Domino Decano datam sine præiudicio protestationum à se hodie coram dicto Decano emissarum in aula Collegij Sorbonæ præsentibus & testibus ad id per-

 multis

multis doctoribus. Vt autem dictus Cotereau responsioni suæ satisfaceret dedit in præsentia dicto Fayet coram Notarijs subsignatis dictam Conclusionem subscriptam, Cotereau; quam dictus Fayet, recepit, saluis protestationibus à se Domino Decano super ea re factis. De quibus omnibus, ijdem Fayet & Cotereau, postulauerunt actum à Notarijs qui eis præsens concesserunt, quo possint vti tempore & loco prout feret ratio: Acta fuerunt hæc in domo Facultatis Theologiæ Parisiensis superius memorata die 2. Ian. anno 1613 ante meridiem. Dicti Fayet & Cotereau, schedam præsentium subscripserunt, quæ remansit pœnes de Mouroussel vnum ex Notarijs subsignatis. Dicto Cotereau datum est exemplum præsentium. Obsignatum, de Mouroussel, Fardeau.

Excerptum ex Conclusione Facultatis Theologiæ Parisiensis facta 2. Ianuary M. DCXIII.

HONORANDI Magistri nostri Antonius Fayet, Iacobus Hennequin, Hieronimus Parent, & Nicolaus de Paris, Doctores Facultatis, nominati sunt à Facultate vt adeant Serenissimam Reginam, Illustrissimum Franciæ Cancellarium, & Illustrissimum Cardinalem Bonzium nomine Facultatis, die 2. Ianuarij 1613.

De mandato D. Domini Decani & Facultatis. P. COTEREAV.

SVMMA ACTORVM FACVLTATIS

Theologiæ Parisiensis contra librum inscriptum Controuersia Anglicana de potestate Regis & Pontificis, &c. auctore R. Martino Becano Societatis IESV, Theologiæ Doctore & professore ordinario, Moguntiæ. Ex officina Ioh. Albini an. Domini M. DCXII.

ANNO Domini 1613. die prima Februarij in congregatione ordinaria sacræ Facultatis Theologiæ Parisiensis, Magister Antonius Fayet, Doctor eiusdem Facultatis, retulit die lunæ, septima Ianuarij se ex decreto eiusdem Facultatis vna cum Magistris Hieronimo Parent, Nicolao de Paris, & Huberto Tranchant (quem in locum Magistri Iacobi Hennequin, suis ordinarijs prælectionibus occupati, assumpserat) serenissimam Reginam, & dominum Cancellarium Franciæ, conuenisse: huic autem summatim narrasse, quæ acta fuissent in congregatione ordinaria Facultatis, die prima Decembris 1612. & 2. Ianuarij 1613. super quibusdam nefarijs propositionib. collectis ex libro inscripto, *Controuersia Anglicana de potestate Regis & Pontificis*, & Magistrum Ioannem Fillesac Syndicum, ac Magistrum & fratrem Rogerium Gerard Augustinensem Doctorem eiusdem Facultatis, dixisse Facultati Illustrissimum Cardinalem Bonzium mandato Reginæ sibi pręcipisse, significarent eidē Facultati, vt omnino abstineret a discussione illius libri, quoniam Regina statuisset alia ratione huic

huic malo prouidere. Sed quoniam hoc negotium permaximi esset momenti, visum fuisse ordini Theologico, vt prædictus Magister Antonius Fayet, cum tribus alijs Doctoribus supra memoratis serenissimam Reginam & dominum Cancellarium adirent, eamque ob causam sese ad illum contulisse, vtque de re controuersa accuratius posset iudicare, eidem prędictas propositiones cum postulatione & inductionibus factis & propositis à Magistro Nicolao de Paris, in congregatione primi Decembris 1612. & 2. Ianuarij 1613. ad hunc modum exscriptas obtulisse.

In comitijs sacræ Theologiæ Facultatis in aula Sorbonę habitis, more solito, Calendis Decembris 1612. honorandus Magister Nicolaus de Paris Doctor ejusdem Facultatis narrauit se nuper accepisse à viris pijs & doctis, pessimos rumores exire inter Catholicos, ex quodam libello admodum nefario & scandaloso, qui inscribitur, *Controuersia Anglicana de potestate Regis & Pontificis, &c. Auctore R. Martino Becano Societatis* IESV, *Theologiæ Doctore & professore ordinario, Moguntiæ. Ex officina Ioannis Albini, anno Domini* M.DCXII. *propterea quod hæ noua & periculosa assertiones in ipso continentur.*

1. *Pag.* 108. Est ergo quæstio, an Pontifex qui potest Reges & Imperatores excommunicare, vt dictum est, possit etiam deponere, si id meriti sint: negant auctor Iuramenti fidelitatis, Sacellanus, Barclaius: affirmant CATHOLICI, ET MERITO, &c.

2. *Pag.* 115. Poterat ergo (Pontifex) mandare, vt (Reges leprosi) seorsim habitarent, etsi nollent obedire, vt VITA priuarentur, nihil certius. Hinc colligimus Pontificem duplici titulo potuisse Reges priuare suo Regno. Primo quia poterat eos, si contu-

maces essent, priuare VITA, ergo & Regno: de hoc NEMO DVBITAT, &c.

3. *Pag.* 120. Plus dicam in hac re tantum valuit consensus Populi, etiam si superesset LEGITIMVS HAERES, cui Regnũ deberetur, & hoc palam omnibus cõstaret, tamen si Populus prætermisso LEGITIMO HAEREDE *alium delegisset*, ille alius fuisset VERVS REX, &c.

4. *Ibid.* Quæres, An Pontifex propria auctoritate Athaliam Regno priuauerit, &c. Respondeo, & propria auctoritate fecit, & tamen opus erat CONSPIRATIONE, &c. *Et paulo post*, subrogato nouo Rege Athaliam Regno spoliauit, &c.

5. *Pag.* 123. dices, Iojada Pontifex non solum Regno, sed etiam VITA priuauit Athaliam, ergo si potestate Pontificis id fecit, sequitur Pontifices veteris testamenti habuisse potestatem non solum deponendi, sed etiam INTERFICIENDI Reges, &c. Respondeo, Iojada Pontifex priùs priuauit Athaliam Regno; deinde VITA. Itaque priuauit illam Regno, vt Reginam & Publicam personam: Priuauit autem VITÀ, vt Priuatam personam, &c.

6. *Pag.* 125. ex eodem ergo sic argumentor, quicquid potestatis ac Iurisdictionis permissum fuit Pontifici in Veteri Testamento, hoc etiam in NOVO permissum illi est: at in Veteri permissum illi fuit vt deponeret Reges, si id meriti essent: ergo etiam in NOVO permissum illi hoc est, &c.

7. *Pag.* 127. Reges & Principes qui violauerint priuilegia Monasterijs à Pontifice concessa, excommunicandos & sua DIGNITATE AC HONORE priuandos esse.

8 *Pag.* 130. & 131. Tertio, quia vnusquisque id iure facit, quod ex officio facit: at Pontifex quando deponit

deponit Reges contumaces, ex officio id facit, ergo IVRE id facit, &c. quia Pontifex est vniuersalis Pastor Ecclesiæ, cui à Christo dictum est, PASCE OVES MEAS, &c. Per CANES intelliguntur, partim Reges & Imperatores, &c. Igitur hi CANES quandiu FIDI *& excitati sunt*, Pastori ad manum esse debent; at *si languidi & otiosi*, *&c.* mox à Pastore submouendi, & ab officio repellendi sunt. Hoc dictat RECTA RATIO.

9. *Pag.* 133. Quæres, quomodo fiat hæc Depositio? Respondeo, varijs modis fieri potest. Vsitatus modus est hic, vt Pontifex absoluat subditos à debito seu vinculo subiectionis, quo obligati sunt suis Regibus, &c. & quidem POTESTATEM ABSOLVENDI accepit Pontifex à Christo his verbis, *Quicquid solueris super terram erit solutum & in cælis*: Est autem legitima causa ex parte subditorum, quando Reges, vel non defendunt subditos à violenta incursione hæreticorum, vel &c.

10. *Pag.* 134. Pontifex potest & alio modo id facere, nempe per viam COMPENSATIONIS, quod sic declaro; inter Reges & eorum subditos est mutua quędam promissio & obligatio, &c. si ergo Reges non præstent fidelitatem, ad quam iure obligantur, digni sunt, vt nec subditi præstent ipsis fidelitatem, iuxta illud, *Frangenti fidem fides frangatur eidem*, *&c.* NIHIL CERTIVS APVD CATHOLICOS.

11. *Pag.* 136. Igitur prima est, vt Rex meritus sit depositionem: nam si meritus non est, deponi non debet. An autem meritus sit, EX PRVDENTI DOCTORVM AC PIORVM HOMINVM IVDICIO æstimandum est, &c.

Quas Propositiones dictus de Paris, mendacijs æque ac imposturis exundare, sibi quidem, cum bona

na venia Facultatis, videri dixit : nouorum errorum ac criminum defensionem Catholicis affingere : inducere periculosa schismata : deprauare scripturas sacras : atque ex interpretatione falsa & erronea, dominos temporales iuribus suis iniuste spoliare : execrabilem Regum & Principum cędem, tanquam rem licitam & gloriosam Christianis proponere : subindeque publicæ pacis extinctionem, proditiones horrendas, & innumeras populorum strages, rebelliones ac seditiones varias, in regna omnia importare, denique ius diuinum & humanum penitus euertere. Quapropter ne tam pestilens venenorum colluuies sit detrimento Reipubl. Christianæ; præsertim vero, ne regno huic Gallicano causam sui luctus renouet, iam duobus maximis optimis & clementissimis Regibus, ex ipsius sinu Vno eodemque parricidij genere funestissimo & prorsus horribilj, abreptis; ipse de Paris, dictæ Facultati supplicauit; vt quid ipsa de eiusmodi propositionibus sentiret nunc quoque palam facere dignaretur. Post quam quidem supplicationem, honorandus Magister Ioannes Filesac etiam Doctor & Syndicus eiusdem Facultatis dixit se etiam legisse prædictum libellum, nec alium quidem à se pestilentiorem vnquam visum : tamen paucis ab hinc diebus hoc mandatum habuisse, ab Illustrissimo Cardinali Bonzio nomine serenissimæ Reginæ, vt significaret ac renunciaret omnibus honorandis Magistris nostris, ipsam prohibere ne quidquam de libello isto nostris in comitijs deliberaretur, nisi aliter edixerit. Quo audito præfatus de Paris, petijt de omnibus & quæ ipse proposuit, & quæ Dominus Fillesac Syndicus respondit, extare monumentum perpetuum in libro ac registro Facultatis, & sibi exemplar hodiernæ

Conclusi-

deponit Reges contumaces, ex officio id facit, ergo IVRE id facit, &c. quia Pontifex est vniuersalis Pastor Ecclesiæ, cui à Christo dictum est, PASCE OVES MEAS, &c. Per CANES intelliguntur, partim Reges & Imperatores, &c. Igitur hi CANES quandiu FIDI *& excitati sunt*, Pastori ad manum esse debent; at *si languidi & otiosi, &c.* mox à Pastore submouendi, & ab officio repellendi sunt. Hoc dictat RECTA RATIO.

9. *Pag.* 133. Quæres, quomodo fiat hæc Depositio? Respondeo, varijs modis fieri potest. Vsitatus modus est hic, vt Pontifex absoluat subditos à debito
seu vinculo subiectionis, q
bus, &c. & quidem POTEST
Pontifex à Christo his verbi
terram erit solutum & in c
causa ex parte subditorum,
defendunt subditos à viole
rum, vel &c.

10. *Pag.* 134. Pontifex p
re, nempe per viam COMP
declaro; inter Reges & eorum subditos est mutua quędā promissio & obligatio, &c. si ergo Reges non præstent fidelitatem, ad quam iure obligantur, digni sunt, vt nec subditi præstent ipsis fidelitatem, iuxta illud, *Frangenti fidem fides frangatur eidem, &c.* NIHIL CERTIVS APVD CATHOLICOS.

11. *Pag.* 136. Igitur prima est, vt Rex meritus sit depositionem: nam si meritus non est, deponi non debet. An autem meritus sit, EX PRVDENTI DOCTORVM AC PIORVM HOMINVM IVDICIO æstimandum est, &c.

Quas Propositiones dictus de Paris, mendacijs æque ac imposturis exundare, sibi quidem, cum bo-

na venia Facultatis, videri dixit: nouorum errorum ac criminum defensionem Catholicis affingere: inducere periculosa schismata: deprauare scripturas sacras: atque ex interpretatione falsa & erronea, dominos temporales iuribus suis iniuste spoliare: execrabilem Regum & Principum cędem, tanquam rem licitam & gloriosam Christianis proponere: subindeque publicæ pacis extinctionem, proditiones horrendas, & innumeras populorum strages, rebelliones ac seditiones varias, in regna omnia importare, denique ius diuinum & humanum penitus euertere.

pestilens venenorum colluuies
næ; præsertim vero,
sui luctus renouet,
clementissimis Re-
que parricidij genere
abreptis; ipse de Pa-
; vt quid ipsa de eius-
nunc quoque palam fa-
dem supplicationem,
Fillesac etiam Doctor
& Syndicus eiusdem Facultatis dixit se etiam legisse prædictum libellum, nec alium quidem à se pestilentiorem vnquam visum: tamen paucis ab hinc diebus hoc mandatum habuisse, ab Illustrissimo Cardinali Bonzio nomine serenissimæ Reginæ, vt significaret ac renunciaret omnibus honorandis Magistris nostris, ipsam prohibere ne quidquam de libello isto nostris in comitijs deliberaretur, nisi aliter edixerit. Quo audito præfatus de Paris, petijt de omnibus & quæ ipse proposuit, & quæ Dominus Fillesac Syndicus respondit, extare monumentum perpetuum in libro ac registro Facultatis, & sibi exemplar hodiernæ

Conclusi-

deponit Reges contumaces, ex officio id facit, ergo IVRE id facit, &c. quia Pontifex est vniuersalis Pastor Ecclesiæ, cui à Christo dictum est, PASCE OVES MEAS, &c. Per CANES intelliguntur, partim Reges & Imperatores, &c. Igitur hi CANES quandiu *Fidi & excitati sunt*, Pastori ad manum esse debent; at *si languidi & otiosi*, *&c.* mox à Pastore submouendi, & ab officio repellendi sunt. Hoc dictat RECTA RATIO.

9. *Pag.* 133. Quæres, quomodo fiat hæc Depositio? Respondeo, varijs modis fieri potest. Vsitatus modus est hic, vt Pontifex absoluat subditos à debito seu vinculo subiectionis, quo obligati sunt suis Regibus, &c. & quidem POTESTATEM ABSOLVENDI accepit Pontifex à Christo his verbis, *Quicquid solueris super terram erit solutum & in cælis*: Est autem legitima causa ex parte subditorum, quando Reges, vel non defendunt subditos à violenta incursione hæreticorum, vel &c.

10. *Pag.* 134. Pontifex potest & alio modo id facere, nempe per viam COMPENSATIONIS, quod sic declaro; inter Reges & eorum subditos est mutua quędā promissio & obligatio, &c. si ergo Reges non præstent fidelitatem, ad quam iure obligantur, digni sunt, vt nec subditi præstent ipsis fidelitatem, iuxta illud, *Frangenti fidem fides frangatur eidem*, *&c.* NIHIL CERTIVS APVD CATHOLICOS.

11. *Pag.* 136. Igitur prima est, vt Rex meritus sit depositionem: nam si meritus non est, deponi non debet. An autem meritus sit, EX PRVDENTI DOCTORVM AC PIORVM HOMINVM IVDICIO æstimandum est, &c.

Quas Propositiones dictus de Paris, mendacijs æque ac imposturis exundare, sibi quidem, cum bo-

na venia Facultatis, videri dixit : nouorum errorum ac criminum defensionem Catholicis affingere : inducere periculosa schismata : deprauare scripturas sacras : atque ex interpretatione falsa & erronea, dominos temporales iuribus suis iniuste spoliare : execrabilem Regum & Principum cędem, tanquam rem licitam & gloriosam Christianis proponere : subindeque publicæ pacis extinctionem, proditiones horrendas, & innumeras populorum strages, rebelliones ac seditiones varias, in regna omnia importare, denique ius diuinum & humanum penitus euertere. Quapropter ne tam pestilens venenorum colluuies sit detrimento Reipubl. Christianæ; præsertim vero, ne regno huic Gallicano causam sui luctus renouet, iam duobus maximis optimis & clementissimis Regibus, ex ipsius sinu Vno eodemque parricidij genere funestissimo & prorsus horribilj, abreptis; ipse de Paris, dictæ Facultati supplicauit; vt quid ipsa de eiusmodi propositionibus sentiret nunc quoque palam facere dignaretur. Post quam quidem supplicationem, honorandus Magister Ioannes Filesac etiam Doctor & Syndicus eiusdem Facultatis dixit se etiam legisse prædictum libellum, nec alium quidem à se pestilentiorem vnquam visum : tamen paucis ab hinc diebus hoc mandatum habuisse, ab Illustrissimo Cardinali Bonzio nomine serenissimæ Reginæ, vt significaret ac renunciaret omnibus honorandis Magistris nostris, ipsam prohibere ne quidquam de libello isto nostris in comitijs deliberaretur, nisi aliter edixerit. Quo audito præfatus de Paris, petijt de omnibus & quæ ipse proposuit, & quæ Dominus Fillesac Syndicus respondit, extare monumentum perpetuum in libro ac registro Facultatis, & sibi exemplar hodiernæ

Conclusi-

Conclusionis in bonum publicum concedi, cui petitionj Vniuersa Facultas annuit.

Insuper quoque se (Antonium Fayet) addidisse, Facultatem more & instituto maiorum consueuisse in rebus etiam leuissimis & ad disciplinam Scholæ pertinentibus, vbi de Regis voluntate ageretur, nunquam literis parui sigilli, nedum priuatorum relationibus & testimonijs, sed tantum patentibus magno sigillo instructis, fidem habere: Veruntamen in testimonium sui obsequij erga Regem & Reginam matrem, omnem cohibuisse deliberationem super memoratis propositionibus quoad amplius de Reginæ voluntate liqueret; Facultatem magnopere vereri, ne posteri in controuersia sollicitata à Becano silentium aut remissionem suam in eam partem accipiant, vt arbitrentur Theologos Parisienses, eandem seditiosissimam doctrinam approbare, & maiorum placita, quibus regum Christianissimorum vt & aliorum omnium vita & suprema autoritas fulcitur, damnare: quanti autem id ad publicam tranquillitatem referat, admirabilj prudentiæ ipsius Domini Cancellarij relinquere: interea sacrum ordinem Theologorum omnino percupere, suam fidem atque religionem in tutanda suorum Regum vita & dignitate, nec non etiam in retinenda maiorum doctrina, omnibus perspectam atque exploratam esse.

Dominum Cancellarium vultu maxime beneuolo & humano respondisse, gratissimum se habere Facultatis studium erga personas Regum suorum Christianissimorum, se ordinem Theologorum Parisiensium & Vniuersam Academiam, cui primam suam eruditionem acceptam referebat, semper magni fecisse; Legisse integrum Becani libellum, & valde

perne-

perniciosum iudicasse, non solum expedire verum etiam pernecessarium esse; tum vt posteri cognoscant doctrinam Facultatis ab ista noua & periculosa doctrina longe differentem esse; tum vt præsentissimum remedium contra illam quando in dies gliscit vehementiùs, reperiatur. Porro Facultatem Theologicam prudenter fecisse, quod priuatorum obnuntiationibus & testimonijs præsertim in re tanti momenti non credidisset: Viderent vt circa horam vndecimam se in Regis Lupara sisterent, quoniam eos ad serenissimam Reginam intromittere, eique studium Facultatis commendare vellet, vt reuera fecit.

Prædictum vero Magistrum Antonium Fayet apud Reginam præsente Domino Principe Condeo, Dominis Cancellario, villa regio, Illustrissimo Cardinali Bonzio, cum permultis alijs viris nobilibus sacri Consistorij, hanc orationem habuisse; Facultatem Theologicam humillime suam Maiestatem obsecrare, diceret quid vellet, iuberetque fieri de pestilentissimo libro inscripto, *Controuersia Anglicana*, Illustrissimum Cardinalem Bonzium nomine suę Maiestatis quibusdam Doctoribus Theologię priuatim dixisse, suam Maiestatem minime gratum habere Facultatem de memorato libro sententiam dicere: sed si placeret suę Maiestati prouidendum esse, ne posteri silentium Facultatis hac in parte capiant pro consensu & approbatione tam pestilentis doctrinę quę Reges & Principes omni potestate & suprema auctoritate spoliat, subditos ad rebellionem & nefarios quosq; ad Parricidia patranda solicitat. Tum serenissimam Reginam dixisse, vna cum Concilio se de hac re acturam ac per Dominum Cancellarium volunta-

tem suam Facultati Theologię declaraturam.

Quocirca die Sabbathi 12. Ianuarij prędictos Magistros Antonium Fayet, Parent, de Paris, & Tranchant, circa horam secundam pomeridianam D. Cancellarium iterato conuenisse vt de serenissimę Reginę voluntate certiores fierent: illum eis dixisse; Reginam cum antea duceret librum Becani non ita communem esse, sed vnum aut alterum exemplum illius extare in Gallijs, prudenter quidem eum potius silentio obrui, quam Censura notari voluisse, idque Do. Cardinali Bonzio significasse; veruntamen postquam exploratum habuit eiusmodi librum in multorum hominum manibus versari, tandem censuisse malo huic medendum esse & permittendum Facultati vt pro sua fide, religione & conscientia de eo libro quæ viderentur, ageret, & decretum quod super ea re faceret, in acta Facultatis referret, vt posteri similibus occurrentibus controversijs libros Facultatis Theologiæ consulerent: Magnopere dolendum esse sacrum Theologicum ordinem à quo totum Regnum Franciæ in rebus ad religionem spectantibus, pendere debet, hodie in varia diuortia partium ire, Facultatem igitur paci & concordiæ salutari omni studio inuigilare debere. Ad hæc prędictum Fayet respondisse, diuisionem, si quę est inter Doctores Facultatis, non aliunde oriri, quam ex dissidio istius doctrinæ nouæ & exoticæ. Interea scire percupere, an D. Cancellarius velit sibi adferri decretum Facultatis quod super hoc negotio fiet: illum dixisse, oportere [illegible] majorum doctrinam sartam tectam à Facultate [illegible] adhibita moderatione retineri ac gra- [illegible] eosdem Magistros sibi de- [illegible] referre, ac præterea renunciare

ciare Facultati, quoties aliquid negotij emergeret, ipsum convenirent, nunquam ab eo sine consilio & ope certa recessuram.

Vltimo ijdem Magistri Antonius Fayet, Hieronimus Parent, Nicolaus de Paris, & Hubertus Trenchant, hanc suam relationem Magistro Petro Cortereau appatitori Facultatis in publicis comitijs legendam & recitandam tradiderunt, atque in acta referri, & vna cum decreto Facultatis quod super dicta relatione interveniet, sibi dari petierunt, vt juxta mandatum sibi factum, ad D. Cancellarium omnia deferant, in cujus rei fidem & testimonium præsentem relationem propria manu in dicta congregatione obsignarunt die & anno supra dictis, Subscriptum Fayet, Parent, de Paris, Tranchant: verum prædictus Fillesac Syndicus, perlecto quodam exemplo decreti Pontificij continente Censuram præfati libelli factam Romæ in congregatione duorum Cardinalium die 3. Ianuarij anni præsentis, eo quod nonnulla falsa, temeraria, scandalosa & seditiosa respectiuè, in eo reperta fuissent; atque ad majorem rei fidem lectis etiam quibusdam literis testimonialibus Domini Ruperti Episcopi Politiani, sanctissimi Domini nostri Papæ in Gallijs Nuncij, Prædictam Doctorum relationem recipi, & in acta referri, atque nouum aliquod decretum à Facultate super nefarijs propositionibus in ipsa relatione notatis, fieri impediuit; idque prohibere Dominum Franciæ Cancellarium asseuerauit, & tanquam Syndicus [illegible] super [illegible] deliberaretur, intercessit.

Censura libri BECANI *Soc.* IESV *à S. D. N.* PAVLO *diuina prouidentia Papa* V. *facta.*

CVM nuper in lucem editus fuerit Libellus sermone Latino conscriptus, cujus titulus est, *Controuersia Anglicana de potestate Regis & Pontificis contra Lancelotum Andream Sacellanum Regis Angliæ, qui se Episcopum Eliensem vocat, pro defensione Illustrißimi Cardinalis Bellarmini, auctore R. P. Martino Becano Societatis Iesu Theologo; & professore ordinario, Moguntiæ, ex officina Ioannis Albini anno 1612.* in quo nonnulla falsa, temeraria, scandalosa, & seditiosa *respectiue* * continentur. Hac re ad S. D. N. diuina prouidentia Paulum Quintum delata; idem Sanctissimus præhabita dicti libelli matura discussione, ægre ferens pro pastorali sollicitudine sua atque vigilantia, eiusmodi libros, ex quibus graue aliquod scandalum aliquando oriri posset, à viris Catholicis in lucem emitti, præfatum libellum omnino prohiberi mandauit, donec corrigatur. Nos igitur Paulus Sfondratus Episcopus Albanensis Sanctæ Cecilię, Robertus Bellarminus Sanctę Marię in via, Joannes Garzia Mellinus Sanctorum quatuor, Fabricius Verallus Sancti Augustini, Frater Augustinus Galaminus Arę Coeli titulorum presbyteri, necnon Aloysius Capponus Sanctę Agathę diaconus S. R. E. nuncupati Cardinales à S. D. N. Paulo diuina prouidentia Papa V. Sanctaque sede Apostolica super librorum permissione, prohibitione, expurgatione, & impressione in vniuersa republica Christiana specialiter deputati; prędictum libellum pręsenti decreto, iuxta

S.

S.D.N. mandatum quocunque idiomate, vbicunque impressum, prohibemus, & in secunda Classe indicis reponendum censemus, donec correctione adprobata, iuxta regulas indicis denuo imprimatur, decernentes quod nullus deinceps cuiusuis gradus, & conditionis, sub pœnis in sacro Concilio Tridentino & in indice librorum prohibitorum contentis, audeat imprimere, aut imprimi curare, vel quomodocumque apud se retinere aut legere præfatum libellum, & sub eisdem pœnis quicunque nunc illum habent, vel habuerint in futurum, locorum ordinarijs, seu inquisitoribus statim à præsentis decreti notitia exhibere teneantur. In quorum fidem pręsens decretum subscriptum & munitum fuit sigillo Illustrissimi & Reuerendissimi Domini Cardinalis Sanctę Cecilię Episcopi Albanensis, die tertia Ianuarij 1613.

P. Episcopus Albanensis Cardinalis Sanctæ Ceciliæ
Frater Paulus Picus Secretarius.

* *Obseruet Lector vocem* respectiue, *caute hic additam ad euadendum; indicat enim* IESVITAS *non simpliciter & absolute damnare doctrinam* Becani, *sed tantum* respectu *Gallorum, qui ea doctrina merito offenduntur: vnde consurgit, hoc decretum non esse censuram, sed puram illusionem, qua miseri Galli ludibrio habentur; & continuo Regibus eorum excidium paratur, si minus sint ad manum summo Pontifici, vt loquitur* Becanus.

Excerptum ex literis Claudij AQVAVIVAE *Præpositi Generalis Societatis* IESV, *datis Romæ 2. Ianuarij, anno* 1613. *ad R. P. Christophorum Baltazarem prouincialem eiusdem Societatis in prouincia Franciæ super prædicto* Becani *libello.*

CVM primum huc liber ille pervenit, idque in eo deprehensum est quod aliter dictum aut omnino pretermissum oportuit, Censuræ notas illuc remisimus, vt iuxta eas liber emendaretur: atque hoc solum nobis superfuit remedium, vnde speramus Patrem illum cautiorem futurum in posterum, & instrui posse eos qui turbas moliuntur, resque nostras aliter ac par est, interpretantur; non ideo redarguendam Societatem, aut vniuerso corpori adscribendum, quod vnus aliquis quovis modo peccauerit: quando id non modo Societas non admittit, sed etiam manifeste improbat, atque emendare studet, vt à nobis factum est circa opinionem Marianæ de Tyrannicidio.

Item ex literis eiusdem Generalis eodem die scriptis ad R. P. Petrum COTONVM.

ERRORE factum est quod vehementer doluimus, vt huc liber ille *Becani* non mitteretur recognoscendus. Quod ergo superfuit remedij minime negle-

neglexſimus : quamprimum enim hic liber comparuit, ea notanda curauimus, atque ad eundem patrem remittenda; quæ vel deleri omnino, vel corrigi oportere deprehenſa ſunt, vt, quoad licebit emendentur, conſtetque vnius errorem non eſſe toti Societati adſcribendum, quando eum Societas non adprobat. Deinceps autem ſperamus fore vt ille pater ſit cautior in ſcribendo, & præcaueantur omnes eiuſmodi offenſiones diligentius.

M. Georgij Frogerij Doctoris Sorbonici & Parochi ſancti Nicolai de Cardineto.

Iudicium de libro inſcripto, Controuerſia Anglicana auctore R. P. Martino Becano, Societatis Iesv Theologo, &c.

Excerptum ex eiuſdem Frogerij notis in librum de Eccleſiaſtica & Politica poteſtate, in num. 18.

POSTREMO hoc numero ad finem vſque libelli ſui producto author explicat quo modo & ſenſu Eccleſia vendicare poſſit ſibi poteſtatem indirectam in temporalia Regum & Principum.

Quinimo etiamſi ſummus Pontifex poſſit de iure ferire peculiari excommunicationis fulmine Reges, etiam Franciæ (vt ne amplius probem, indicant priuilegia à ſummis Pontificibus indulta Regibus Chriſtianiſſimis,

ſtianiſſimis, ne ſibi, ſuiſue liberis, aut coniugibus vnquam metuere debeant ab ictu excommunicationis fulmineo) nulla tamen ratione poteſt aut Reges deponere, ſuoue deturbare ſolio, multo minus ſubditos eorum abſoluere à iuramento fidelitatis, aut in Reges permittere, iuſue cuiquam facere ſæuiendi, aut mortem intentandi : *etenim effectus excommunicationis maioris ſunt merè ſpirituales*, puta, priuare excommunicatum ſacramentorum Eccleſiæ participatione & vſu, fidelium ſuffragijs, Eccleſiaſtica ſepultura, & conſuetudine vitæ cum alijs, niſi excuſent caſus concepti, & contenti hocce verſiculo,

Vtile, lex, humile, &c.

Neque momentum habent rationes in contrarium adductæ, nempe, quod ſicut ſpiritus habet imperium in corpus, vt illud caſtiget, ſi ſeditioſe ſecedat, & detrectet obſequi ſpiritui : Ita Eccleſia ſummuſq; Pontifex, qui eſt per religionem quaſi anima ſtatus politici, poſſit animaduertere in Principes ſeculares. Item quod ille cui datur Facultas aliquid perficiendi, etiam detur eorum ſine quibus illud fieri non poteſt : at Chriſtus Dominus dedit ſuæ Eccleſiæ auctoritatem ſeſe propagandi toto orbe, ergo & amouendi impedimenta aduerſantia, inter quæ ſi reperiatur proteruus Princeps, qui aut cuniculis aut machinis aperto oppertoue marte prohibeat Eccleſiæ liberæ diffuſionem & libertatem, è gradu dimoueri, deponi, & è medio tolli poterit auctoritate ſummi Pontificis.

Verum ad priorem rationem reſpondeo, non licere ſpiritui quodcunque genus correptionis in corpus, neque in iſtud habere merum vitæ & necis Imperium teſte Apoſtolo 2. Corinth. 6. qui hortatur, *Simus vt caſtigati & non vt mortificati*, ὡς παιδευόμενοι ϗ μὴ θανατούμενοι:

τέμβνοι : enimuero voluntas noſtra, quamuis architectonice, & Regina Facultas totius ſuppoſiti noſtri, non gaudet iam iure in appetitum animalem deſpotico (Ariſtoteles in ethi. & D. Thomas 1. 2.)

Ad alteram quoque reſpondeo, non quodlibet medium eſſe aut idoneum, aut honeſtum, aut licitum ad finem aliquem obtinendum; deinde iſtud eget maturrima, & longiſſima deliberatione: & vt olim Areopagitæ de muliere veneficij rea conſultationem & iudicium remiſerunt in centum annos: ita poſtulanda eſſet merito annorum centuria vt videretur, expediatne Eccleſiæ Dei, fidem & religionem orthodoxam ſpargere & diſſeminare vi Principibus terrenis illata. Certe *virga Regni Eccleſiæ, virga eſt directionis, & pro columna ignis*, quę prælucebat antiquo Moſaico populo: iam tegit nos & protegit columna nubis, id eſt gratia, quæ neque naturam, neque naturalia, aut gentilitia Principum iura deſtruit, ſed perficit: Quapropter non exiſtimo ſummum Pontificem Romæ ſedentem ad clauum Eccleſiæ, vnquam probaturum, *ſpermologos iſtos nouatores*, ſanctiſſimę ſedi Apoſtolicę affingentes id quod antea neſciuit: Quinetiam non dubito paterna tanti Pontificis viſcera plurimum commoueri erga chariſſimos Principes filios ſuos, quos non amat ad iracundiam prouocare, imo quibus metuit, & invigilat quotidie lachrimabundus, vt malit quidlibet ab ijs pati, quam de exhæredando illos cogitare, prodigi fuerint ſupra modum, attamen cito profert illis ſtolam primam, & annulo fiduciæ & bonæ ſpei reddito, procumbet in eorum colla, matrem ſe meminit, matrem ſe cogitat, non minus deficientium quam proficientium, & compatitur ſuper contritione Ioſeph, expreſſo illis la- *S. Bernard.*

ẽte etiam exhortationis de vbere compassionis, vnde si quando laceretur ipsa, & sibi vngues insigant sui, non conqueritur, propterea quod mater est.

Denique tametsi omnia ista suspiria, lachrimæ, labores, molestiæ, orationes, & beneficia non emollirent Principes malos, satius multo foret expectare & comparare se ad martyrium quam iugum excutere subiectionis; sic enim sanguis sub gladio gementium, foret iterum semen & germen Christianorum; sicut segetes falce demessę & tribulâ excussæ è spicis, denuo in terrã reiectę, moriendo refundunt adauctam spicarum granis onustarum copiam, scilicet minus multo est, quod bellicus labor parit Ecclesiæ, quam quod pax Christiana subijcit: Quoniam igitur non video partem oppugnantium niti vllo fidei orthodoxæ articulo, ea de re edito, (neque *Patres* me arguent temeritatis) nondum compellor à sententia hac recedere, cui dum inhæreo, nolo vel tantillam obseruantiæ erga communem omnium nostrum patrem Sanctissimum Dominum Papam partem minuere, vel auctoritati supremæ atque plenitudini in Ecclesia potestatis, quam supra demonstraui, accepisse à Christo Domino non ab Ecclesia ipsa, detrahere, aut labem inspergere.

Quantus enim ego sum vt succensere & æmulari debeam, aut inquirere patrios & auitos in vsus summi Pontificis, eosque probabiles, hoc est nemini hactenus invidiosos. ergo non possum interea non offendi magnopere & exacerbari aduersus dirum & pessimè feriatum hominem *Becanum*, eiusque ominosum & portentosum valde libellum, non repudiare & proculcare, quem nuper inscripsit & edidit sub titulo, *Controuersia Anglicana*, sed plane maniaco & dæmoniaco,

niaco, & mente impia, atque ſacrilega: atque aduerſus iſtam peſtilentiſſimam, furioſiſſimamque *Becani buccam*, & ſcripturam oppono, vt compendio dicam, *Barclaium*, & *Iohannem Barclaij*, & *Rogerum Vindrictonum* Catholicum Anglum, qui firmiſſimis argumentorum machinis arietant & exturbant propugnacula *Becani*, *Bellarmini Cardinalis alioqui Illuſtriſſimi*, & *de Eccleſia ſancta optime meriti*, *Marianæ* & *ſimilium*. Quod autem poſtremo loco hic attexo, exhomologeſis mea eſt, quâ meas haſce animaduerſiunculas, ni valde fallor, Sanctorum Patrum, Conciliorum œcumenicorum, adeoque ipſius ſcripturæ ſacræ doctrinis & decretis omnino conſentientes, vna cum totius vitæ meæ ratione & ſerie melioribus iudicio, cenſuræ, καὶ δίκῃ καὶ ἐνδικήσει Eccleſiæ Catholicæ Apoſtolicæ & Romanæ matris meæ expono & ſubijcio, ita me Deus optimus maximus, ſalua Academia aris & focis, incolumen ſeruet ſoſpitetque.

---

cte etiam exhortationis de vbere compassionis, vnde si quando laceretur ipsa, & sibi vngues infigant sui, non conqueritur, propterea quod mater est.

Denique tametsi omnia ista suspiria, lachrimæ, labores, molestiæ, orationes, & beneficia non emollirent Principes malos, satius multo foret expectare & comparare se ad martyrium quam iugum excutere subiectionis; sic enim sanguis sub gladio gementium, foret iterum semen & germen Christianorum; sicut segetes falce demessę & tribulâ excussæ è spicis, denuo in terrâ reiectę, moriendo refundunt adauctam spicarum granis onustarum copiam, scilicet minus multo est, quod bellicus labor parit Ecclesiæ, quam quod pax Christiana subijcit: Quoniam igitur non video partem oppugnantium niti vllo fidei orthodoxæ articulo, ea de re edito, (neque *Patres* me arguent temeritatis) nondum compellor à sententia hac recedere, cui dum inhæreo, nolo vel tantillam obseruantiæ erga communem omnium nostrum patrem Sanctissimum Dominum Papam partem minuere, vel auctoritati supremæ atque plenitudini in Ecclesia potestatis, quam supra demonstraui, accepisse à Christo Domino non ab Ecclesia ipsa, detrahere, aut labem inspergere.

Quantus enim ego sum vt succensere & æmulari debeam, aut inquirere patrios & auitos in vsus summi Pontificis, eosque probabiles, hoc est nemini hactenus invidiosos. ergo non possum interea non offendi magnopere & exacerbari aduersus dirum & pessimè feriatum hominem *Becanum*, eiusque ominosum & portentosum valde libellum, non repudiare & proculcare, quem nuper inscripsit & edidit sub titulo, *Controuersia Anglicana*, sed plane maniaco & dæmoniaco,

niaco, & mente impia, atque ſacrilega: atque aduerſus iſtam peſtilentiſſimam, furioſiſſimamque *Becani buccam*, & ſcripturam oppono, vt compendio dicam, *Barclaium*, *&* *Iohannem Barclaij*, *&* *Rogerum Vindrictonum* Catholicum Anglum, qui firmiſſimis argumentorum machinis arietant & exturbant propugnacula *Becani*, *Bellarmini Cardinalis alioqui Illuſtriſſimi, & de Eccleſia ſancta optime meriti, Marianæ & ſimilium.* Quod autem poſtremo loco hic attexo, exhomologeſis mea eſt, quâ meas haſce animaduerſiunculas, ni valde fallor, Sanctorum Patrum, Conciliorum œcumenicorum, adeoque ipſius ſcripturæ ſacræ doctrinis & decretis omnino conſentientes, vna cum totius vitæ meæ ratione & ſerie melioribus iudicio, cenſuræ, καὶ δίκῃ καὶ ἐκδικήσει Eccleſiæ Catholicæ Apoſtolicæ & Romanæ matris meæ expono & ſubijcio, ita me Deus optimus maximus, ſalua Academia aris & focis, incolumen ſeruet ſoſpitetque.
